

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

BUŁGARIA Informacja o stosunkach gospodarczych z Polską

Informacje ogólne

powierzchnia:	110,87 km ²	
ludność:	6,92 mln	
głowa państwa (prezydent):	Rumen Radew	
premier	Kiril Petkow	od 13 grudnia 2021 r.
minister spraw zagranicznych	Teodora Genczowska	od 13 grudnia 2021 r.
wicepremier, minister gospodarki i przemysłu	Kornelia Ninowa	od 13 grudnia 2021 r.
wicepremier i minister rozwoju regionalnego	Grozdan Karadżow	od 13 grudnia 2021 r.
wicepremier i minister środowiska i wód	Borislav Sandow	od 13 grudnia 2021 r.
wicepremier ds. skutecznego zarządzania	Kalina Konstantinowa	od 13 grudnia 2021 r.
Minister ds. innowacji i rozwoju	Daniel Lorer	od 13 grudnia 2021 r.
ambasador Bułgarii w Polsce	Margarita Ganeva	od 24 maja 2021 r.
Ambasador RP w Bułgarii	Maciej Szymański	od 19 kwietnia 2019 r.
wybory parlamentarne – przedterminowe	11 lipca 2021 r.	

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźniki	2018	2019	2020	2021 prognoza	2022 prognoza
PKB (w mld euro)	56,1	61,2	60,6	65,4	70,6
PKB na 1 mieszkańca (w tys. euro)	8,016	8,809	8,768	9,523	10,355
PKB (wzrost w %)	3,1	3,7	-4,2	4,1	3,9
Deficyt budżetowy (% PKB)	2,0	2,1	-3,4	-5,5	-5,0
Dług publiczny (% PKB)	21,8	19,7	24,4	24,0	29,5
Inflacja (w %)	2,8	3,1	1,7	2,6	3,0
Bezrobocie (w %)	5,2	4,2	5,1	5,5	4,7
Eksport towarów (wzrost w %)	1,7	3,9	-11,3	6,6	8,0
Import towarów (wzrost w %)	5,7	5,2	-6,6	7,5	7,5
Bezp. inwestycje zagr. w Bułgarii (BIZ/PKB w %)	1,3	1,9	3,2	2,2	2,6

Źródło: Eurostat, Bułgarski Krajowy Instytut Statystyczny, Bułgarski Bank Narodowy, Unicreditbulbank

1. Podstawowe informacje, sytuacja gospodarcza

Zgodnie z konstytucją z 12 lipca 1991 r. Bułgaria jest republiką, w której głową państwa jest prezydent wybierany, na jednej karcie razem z wiceprezydentem, w bezpośrednich wyborach, na 5-letnią kadencję. Szefem rządu jest premier, który mianowany jest przez prezydenta. Organem władzy ustawodawczej jest jednoizbowe, 240-osobowe Zgromadzenie Narodowe, wybierane na 4-letnią kadencję.

Głównymi uprawami w Bułgarii są zboża (pszenica, kukurydza), rośliny przemysłowe (słonecznik, tytoń, bawełna) i warzywa (pomidory, ogórki, papryka). Duże znaczenie ma uprawa winorośli (Bułgaria słynie ze swych świetnych win) i drzew owocowych (jabłonie, brzoskwinie, śliwy). Bułgaria jest największym

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

w świecie eksporterem olejku różanego. Hodowla, głównie owiec, bydła i trzody chlewnej oraz leśnictwo ma coraz bardziej rosnące znaczenie. Ważnym działem gospodarki jest rybołówstwo. Poza lokalnymi łowiskami na Morzu Czarnym i wodach śródlądowych, bułgarskie trawlerzy łowią na Morzu Śródziemnym i Oceanie Atlantyckim.

W kraju występują złoża miedzi i niewielkie rud żelaza. Stosunkowo małe są także zasoby surowców energetycznych: węgiel brunatny, ropa naftowa, gaz ziemny. Elektrownie i elektrociepłownie węglowe wytwarzają około 55% krajowej energii elektrycznej, 35% pochodzi z elektrowni jądrowej zbudowanej według technologii radzieckiej, około 10% pochodzi z odnawialnych źródeł energii, w tym głównie elektrowni wodnych.

W latach rządów komunistycznych poczyniono znaczne inwestycje w przemyśle przetwórczym. W ramach przemysłu ważną rolę odgrywa przemysł metalurgiczny. Duży dział i rosnącą dynamikę wykazuje przemysł spożywczy. Ważnymi podsektorami w Bułgarii są również przemysł tekstylny i odzieżowy oraz produkcja wyrobów z gumy i plastiku oraz z innych niż metale surowców mineralnych.

Państwo ma dobrze rozwiniętą sieć dróg. Dużą rolę odgrywa transport morski i lotniczy. Główne porty morskie to Warny i Burgas. Lotniska pasażerskie znajdują się w: Sofii, Płowdiw, Burgas, Warnie.

2. Polityka gospodarcza

W 2019 roku eksperci spodziewali się większych inwestycji publicznych w infrastrukturę poprzez wzrost wydatków publicznych. Pod koniec 2018 r. rząd przeznaczył z nadwyżki budżetowej ok. 1 mld euro, które miały być przeznaczone przede wszystkim na finansowanie projektów transportowych w 2019 r. i kolejnych latach. Planowane było także przyspieszenie absorpcji dotacji unijnych, co miało również stymulować różne sektory przemysłu. Jednak gospodarka bułgarska, silnie powiązana z eksportem, coraz dotkliwiej borykała się z problemem braku siły roboczej. Setki tysięcy Bułgarów wyemigrowało za granicę. Wg danych bułgarskiego Krajowego Instytutu Statystycznego PKB za 2019 r. wzrósł realnie o 3,4% w porównaniu do 2018 r. i osiągnął wartość 118 669 mln BGN. Po przeliczeniu na dolary amerykańskie po średnim rocznym kursie wymiany 1,746998 BGN za dolara, PKB wynosi 67 927 milionów dolarów. Na jednego mieszkańca przypada 16 973 BGN wielkości wskaźnika, czyli 9 716 USD. Po przeliczeniu na euro PKB wynosi 60 674 mln euro, przy 8 678 euro na mieszkańca. Wartość dodana brutto wynosi 102 269 mln BGN. Realna wartość wskaźnika jest o 3,0% wyższa od osiągniętej w 2018 roku. Sektor przemysłowy wytworzył 25,9% wartości dodanej gospodarki, co oznacza wzrost o 0,1 punktu procentowego w porównaniu z 2018 r., sektor usług wytworzył 70,4%, a rolniczy - 3,7% wartości dodanej wobec odpowiednio 70,3 i 3,9% w 2018 roku.

Pomimo dobrych wyników gospodarczych na początku roku, pandemia COVID-19 i działania niezbędne do jej powstrzymania od połowy marca 2020 r. miały negatywny wpływ na aktywność gospodarczą.

Gospodarka Bułgarii w IV kwartale 2020 r.

Produkt krajowy brutto Bułgarii skurczył się o 3,8% rocznie według danych Narodowego Instytutu Statystycznego (NSI). Spożycie ostateczne odnotowało spadek o 5,7%, a nakłady brutto na środki trwałe zmniejszyły się w czwartym kwartale 2020 r. o 7,9% w porównaniu z analogicznym kwartałem poprzedniego roku według danych odsezonowanych. Eksport towarów i usług spadł o 11,2%, a import towarów i usług o 3,9%.

Większość prognoz makroekonomicznych opiera się na spowolnieniu gospodarczym w Bułgarii o ponad 5% w ciągu roku. Chodzi o to, że w drugiej połowie roku, jeśli nie dojdzie do ponownego nałożenia restrykcji, gospodarka powinna zacząć się ożywiać. Jak dotąd wstępne dane faktycznie wskazują na ożywienie, ale w sierpniu poprawa jest słaba.

W związku z tym, że bułgarska gospodarka jest silnie powiązana z gospodarką UE, prognozy dla Bułgarii są w dużym stopniu zależne od gospodarek europejskich. Według prognozy KE, pomimo istotnego

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

spadku PKB Bułgarii w bieżącym roku, w 2021 r. Bułgaria odnotuje jeden z wyższych wzrostów gospodarczych (6% wzrost PKB).

Gospodarka Bułgarii w III kwartale 2021 r.

Po odnotowanym rekordowym wzroście gospodarki o 7% w drugim kwartale roku, w trzecim zwolniła ona do zaledwie 0,4%, jak wynika z ekspresowych szacunków statystyki krajowej. To najniższy wzrost w UE w porównaniu ze wszystkimi krajami, które dziś publikują takie statystyki.

Głównym czynnikiem napędzającym gospodarkę nadal pozostaje głównie konsumpcja i w pewnym stopniu eksport, podczas gdy pogłębia się załamanie inwestycji. W ujęciu kwartalnym PKB wzrósł o 0,9%, napędzany wyłącznie przez konsumpcję. Dane są nieco zbieżne z danymi innych gospodarek na świecie, które po mocnym drugim kwartale odnotowały spowolnienie w trzecim.

Większość instytucji spodziewa się, że gospodarka Bułgarii zakończy się pod koniec roku wynikiem około 3,5-4% realnego wzrostu, czyli poniżej średniej regionalnej. Wielu z nich zrewidowało swoje prognozy w dół po tym, jak stało się jasne, że Bułgaria prawie na pewno nie otrzyma w tym roku oczekiwanej zaliczki w wysokości 1,6 mld BGN w ramach Planu Rozwoju.

Poniżej prognozy PKB instytucji finansowych:

Prognoza zmian rocznych PKB w %

	2021	2022
Ministerstwo Finansów RB	2,5	3,0
Bank Światowy	2,6	3,3
MFW	4,4	4,4
ING Think	4,1	3,9
Wiiw	3,0	3,5
KE	-7.2	6.0
Unicreditbulbank	4,4	4,1
Bułgarski Bank Narodowy	3,8	3,9

Źródło: strony internetowe instytucji

<https://wiiw.ac.at/>

Zagrożeniem dla prognoz KE jest niski wskaźnik szczepień w naszym kraju, przez co kraj może ponownie przejść przez blokadę, ostrzega Bruksela. Dodatkowo saldo budżetu wewnętrznego i zagranicznego kraju przed kryzysem jest korzystnym czynnikiem dla kraju. Bułgaria jest również jedynym krajem w UE, w którym oczekuje się utrzymania deficytu budżetowego zgodnie z kryteriami z Maastricht - 2,8% PKB przy dopuszczalnym limicie na poziomie 3%, choć w tym roku ten limit nie będzie brany pod uwagę.

Zgodnie z informacją Ministerstwa Finansów Bułgarii z marca 2021 r. celem rządu jest wejście do strefy euro 1 stycznia 2024 r. 10 lipca 2020 r. Bułgaria przystąpiła do ERM II (European Exchange Rate Mechanism), który służy stabilizacji walut państw przed wejściem do strefy euro. Po dwóch latach, do lipca 2022 r., Bułgaria powinna przejść proces oceny swojego uczestnictwa w systemie ERM II. Po tej dacie spodziewany jest przegląd sytuacji przez Europejski Bank Centralny (EBC). Aby otrzymać pozytywną ocenę, Bułgaria musi w pełni dostosować się do kryteriów konwergencji euro (kryteria z Maastricht). W tym celu kraj musi kontrolować inflację, deficyt budżetowy i dług publiczny. Jednocześnie wszystkie kraje, które już należą do strefy euro, muszą zgodzić się na rozszerzenie unii walutowej.

Oczekuje się, że wraz ze złagodzeniem środków blokujących konsumpcja prywatna wzrośnie w drugiej połowie roku i będzie nadal rosnąć w umiarkowanym tempie w 2021 r., W miarę stopniowego przywracania zaufania konsumentów oczekuje się, że inwestycje powrócą do dodatniego kwartalnego

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

wzrostu dopiero w przyszłym roku, głównie z powodu utrzymującej się wysokiej niepewności. Prognozuje się, że eksport będzie rósł stopniowo w drugiej połowie roku i do 2021 r.

Głównym partnerem handlowym Bułgarii jest Unia Europejska (ponad 60 % eksportu). W ramach UE najważniejszymi partnerami handlowymi Bułgarii są: Niemcy, Włochy, Rumunia, Grecja, Francja i Hiszpania. Drugim co do wielkości rynkiem zbytu są kraje bałkańskie oraz Turcja. W bułgarskim imporcie dominują towary z krajów Unii Europejskiej, Rosji i Ukrainy oraz z krajów sąsiadujących (Turcja, Macedonia i Serbia).

14 kwietnia bułgarski parlament znówelizował Ustawę o rejestrze handlowym, wprowadzając obowiązek eksponowania w samoobsługowych sieciach handlowych żywności wyprodukowanej w kraju z lokalnych surowców. Sklepy należące do wielkich sieci zostały zobowiązane do wygospodarowania specjalnej, oznaczonej przestrzeni, w której będą zgromadzone m.in. owoce i warzywa, nabiał, produkty mięsne i miód powstałe na terenie obwodu, w którym znajduje się dany obiekt, lub obwodów sąsiadujących.

Wpływ sytuacji politycznej w Bułgarii na jej gospodarkę

13 grudnia 2021 r. został zaprzysiężony rząd w Bułgarii udało się sformować dopiero po trzech wyborach parlamentarnych w 2021 roku. Utworzyła go koalicja czterech formacji politycznych. Jego hasłem jest "Zerowa tolerancja dla korupcji". Ostatnie wybory przeprowadzone 14 listopada, wygrała centrowa partia Kontynuujemy Zmiany, której liderem jest 41-letni finansista Kirił Petkow. Oprócz jego ugrupowania w skład nowego rządu wchodzi: lewicowa koalicja Bułgarska Partia Socjalistyczna na rzecz Bułgarii, populistyczna partia Jest Taki Naród showmana Sławiego Trifonowa oraz centroprawicowa koalicja Demokratyczna Bułgaria. Rząd ma czterech wicepremierów – po jednym z każdej partii - i jednego "superwicepremiera", współzałożyciela partii Kontynuujemy Zmiany Asena Wasilewa, który będzie odpowiadał za finanse i fundusze unijne. Jednocześnie będzie kierował resortem finansów. Trzy osoby, które były członkami dwóch tymczasowych gabinetów, mianowanych przez prezydenta Rumena Radewa, znalazły się również w rządzie Petkowa. Jest to były premier Stefan Janew, generał rezerwy i dawny attache wojskowy w USA, który został ministrem obrony, minister spraw wewnętrznych Bojko Raszkow i minister oświaty Nikołaj Denkow.

Koalicjanci podpisali 140-stronicowe porozumienie o podziale stanowisk i programie rządu do 2025 roku. Są w nim wskazane główne cele rządu koalicyjnego i terminy ich osiągnięcia. Za najbardziej palące uznano reformy systemu wymiaru sprawiedliwości – "osiągnięcie niezależności i przejrzystości, odzyskanie zaufania obywateli do systemu sprawiedliwości, niezależne sądy i gwarancja sprawiedliwego procesu, obrona praw i interesów obywateli i jednostek gospodarczych, reforma prokuratury".

Za ważny punkt koalicjanci uznali walkę z korupcją. W parlamencie ma powstać komisja prewencji i walki z tym zjawiskiem, nowy organ antykorupcyjny o szerokich uprawnieniach. - U podstaw naszej koalicji leży głęboko zakorzeniony antykorupcyjny program, właśnie on nas łączy – powiedział wicepremier Wasilew.

Program przewiduje przejrzystość wykorzystywania środków publicznych i funduszy unijnych, ułatwienie obsługi firm i obywateli poprzez cyfryzację administracji, kontrolę cen energii i rozwój energetyki jądrowej.

Wasilew zapowiedział 30-procentową redukcję administracji państwowej, która za rządów partii GERB rozrosła się do 440 tysięcy osób.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

W wyborach **prezydenckich** walczący o reelekcję Rumen Radew, wspierany m.in. przez BSP, zdobył 49,4% poparcia. Jego kontrkandydatem w drugiej turze wyborów 21 listopada będzie Atanas Gerdżikow (22,8%), kandydat wspierany przez GERB. Na kolejnych miejscach znajdują się kandydat DPS Mustafa Karadaj (11,6%), lider nacjonalistycznej partii Odrodzenie Kostadin Kostadinow (3,9%) oraz kandydat DB Łozan Panow (3,7%).

3. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej

Bułgaria złożyła wniosek ws. **członkostwa OECD** w 2007 r., a następnie ponawiała wniosek w 2012 r., 2015 r. oraz w 2019 r. Bułgaria przyjęła 32 instrumenty prawne OECD. Ponadto jest członkiem stowarzyszonym w 6 komitetach/ciałach OECD, w tym członkiem Międzynarodowego Forum Transportu oraz Agencji Energii Jądrowej OECD; posiada status uczestnika w kolejnych 5 komitetach.

Bułgaria przystąpiła do Unii Europejskiej w dniu 1 stycznia 2007 r. Odtąd relacje handlowe z Bułgarią regulują postanowienia dorobku prawnego Unii Europejskiej (zgodnie z Traktatem dotyczącym przystąpienia Polski i 9 innych krajów do Unii Europejskiej (Dz.U. z 2004 r. nr 90, poz. 864), w tym również Traktat Akcesyjny o przystąpieniu Rumunii i Bułgarii do UE z dnia 25 kwietnia 2005 roku (Dz. U 2006 nr 79 poz.548). Po akcesji Bułgarii do Unii Europejskiej utrzymano w mocy te polsko – bułgarskie umowy międzynarodowe, które nie są w kolizji z *acquis communautaire*, pozostałe zostały wypowiedziane.

Obowiązują:

- Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Bułgarii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku z 11 kwietnia 1994 roku Dz. U. z 1995r, nr 137, poz. 679;
- Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Bułgarii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzona w Warszawie dnia 11 kwietnia 1994 r. (Dz.U. 1995 nr 62 poz. 322) – traci ona moc obowiązującą dnia 9 marca 2025 r. Zgodnie z art. 13 ust. 2 umowy, w odniesieniu do inwestycji dokonanych przed datą wejścia w życie wypowiedzenia umowy, tj. przed dniem 9 marca 2025 r., jej postanowienia pozostają w mocy do dnia 9 marca 2035 r.¹

¹ Oświadczenie Rządowe z dnia 8 lipca 2019 r. w sprawie wypowiedzenia przez Rzeczpospolitą Polską Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Bułgarii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzonej w Warszawie dnia 11 kwietnia 1994 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1485 i 1486

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

4. Wymiana handlowa z Polską (mln euro)

	2017	2018	2019	2020	Dynamika 2019 2020	2021	Dynamika 2020 2021	I-II 2022	Dynamika I-II2020 I-II2021
Eksport	1 162,4	1 078,5	1 120,6	1 128,9	100,7%	1 456,7	127,0%	264,0	125,5
Import	597,3	653,9	668,7	675,4	101%	798,2	109,5%	145,4	127,1
Obroty	1 759,7	1 732,3	1 789,3	1804,3	100,8%	2 254,8	120,2%	410,4	126,1
Saldo	566,0	424,7	451,9	453,5	-	658,5	-	119,5	-

Źródło: GUS

Wg wstępnych danych statystycznych GUS w 2021 r. polski eksport do Bułgarii osiągnął poziom 1 mld 456,7 mln EUR, co oznacza wzrost o 27% w stosunku do 2020 r. Polski import z Bułgarii w tym okresie był na poziomie 798,2 mln EUR co oznacza wzrost o 9,5%. Obroty towarowe w 2021 r. osiągnęły poziom 2 mld 254,8 mln EUR, co oznacza wzrost o 20,2% w stosunku do 2020 r.

Bułgaria zajmowała w 2021 r. 30 miejsce w polskim eksporcie i 42 miejsce w polskim imporcie. W odniesieniu do obrotów towarowych ogółem było to miejsce 38.

Struktura towarowa polskiego eksportu do Bułgarii w 2021 r.

Jeśli chodzi o strukturę towarową polskiego eksportu do Bułgarii w 2021 roku największy udział miały następujące towary:

- meble (bez mebli do siedzenia) (3,4%)
części i akcesoria do samochodów (2,8%)
- leki złożone (2,1%)
- pieczywo cukiernicze, ciastka (2,1%)
- papierosy (2%)
- maszyny i urządzenia do automatycznego przetwarzania danych (1,8%)
- wagony osobowe i towarowe (1,7%)
- obuwiu (1,6%)
- biodiesel i jego mieszaniny (1,6%)
- czekolada (1,6%)

Struktura towarowa polskiego importu z Bułgarii w 2021 r.

Analizując strukturę towarową importu bułgarskich towarów do Polski w 2021 roku największy udział miały następujące towary:

- sztaby, pręty i kształtowniki z miedzi (6,2%)
- armatura do rur (5,6%)
- leki złożone (4,1%)
- nasiona słonecznika (4,0%)
- rury, przewody rurowe (3,8 %)

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

- sztaby, pręty i kształtowniki z aluminium (3,8%)
- wagony towarowe, kolejowe i tramwajowe (2,2%)
- czekolada (2,1%)
- płyty, arkusze, folie z innych tworzyw sztucznych (2,0 %)
- wirówki, suszarki

Inwestycje polskie w Bułgarii

Według danych NBP skumulowana wartość polskich inwestycji w Bułgarii wyniosła na koniec 2020 r. 155, 6 mln euro. W 2019 r. było to 150,5 mln euro.

Największymi inwestorami polskimi w Bułgarii są: GLOBE TRADE CENTRE S.A. (budujący centra handlowe); Katarzyna Estate LTD oraz Katarzyna Vinieyards LTD –(producent win pod marką „Katarzyna”); Gamrat S.A. (producent materiałów budowlanych z tworzyw sztucznych); MASPEX – GMW S.A. (firma z branży przemysłu spożywczego); Malborskie Zakłady Chemiczne S.A. (producent pianek meblowych oraz do innych zastosowań); American Restaurants Sp. z o.o. (posiada prawa organizacji sieci placówek gastronomicznych KFC i “Pizza Hut”); Grupa kapitałowa VOX (dystrybutor profili z polichlorku winylu); LPP S.A. (projektowanie i dystrybucja odzieży).

Jednocześnie na uwagę zasługuje zjawisko firm z polskim udziałem we własności założonych w związku z zakupami nieruchomości, w szczególności położonych nad Morzem Czarnym. Zgodnie z bułgarską konstytucją obywatele państw obcych, podobnie jak zagraniczne osoby prawne, nie mogli do 2014 r. bezpośrednio nabywać praw własności do ziemi, w tym zakresie Bułgaria wynegocjowała w Traktacie Akcesyjnym 7-letni okres przejściowy. Powyższe ograniczenia nie obowiązywały przedsiębiorstw bułgarskich z udziałem kapitału zagranicznego, bez względu na jego wysokość w kapitale zakładowym. Tak więc osoby zagraniczne mogły nabywać pełne prawa własności do ziemi, w tym prawa własności do ziemi rolnej, w drodze ustanowienia własnej spółki kapitałowej bądź w wyniku przystąpienia do firmy bułgarskiej poprzez wniesienie udziału. W efekcie powstała duża liczba firm z kapitałem polskim zarejestrowanych w Bułgarii. Według nieoficjalnych szacunków ich liczba mogła osiągnąć 1000. Zainteresowanie inwestowaniem w nieruchomości nad Morzem Czarnym ze względu na spadek rentowności od 2009 roku jednak drastycznie spadło.

Wg wstępnych danych Bułgarskiego Banku Narodowego (www.bnb.bg) w I połowie 2020 r. polskie BIZ w Bułgarii wyniosły 272 mln EUR (w 2017 r. 19,8 mln EUR, w 2018 r. 16,6 mln EUR, w 2019 r. 42,1 mln EUR, w pierwszym kwartale wyniosły -1,5 mln EUR, w drugim kwartale 2020 r. 5,0 mln EUR)

Inwestycje bułgarskie w Polsce

Wg NBP na koniec 2020 r. wysokość bułgarskich inwestycji w Polsce wynosiła -52,4 mln euro. W 2019 r. było to -3,2 mln euro.

Bułgarskie inwestycje bezpośrednie, to głównie inwestycje w dystrybucję bułgarskich win (VINEX Slavyantsi, Black SEA Gold), dystrybucję wyrobów farmaceutycznych – Sopharma, w dystrybucję części do wózków widłowych - firma POLCAR i sprzedaż maszyn do obróbki metalu - firma BULMACH.

6. Dostęp do rynku

W związku z kryzysem w Bułgarii silnie odczuwalny jest niedobór środków finansowych na rynku. Na gospodarkę miała wpływ również niestabilna sytuacja polityczna w 2016 r.

Bułgaria ma jedną z najniższych w UE stawki podatkowe. W szczególności w Bułgarii obowiązuje 10% podatek CIT (0% - w początkowym okresie w przypadku inwestycji w gminach o wysokim bezrobociu) i 10% podatek liniowy PIT. W odniesieniu do podatku VAT, to w Bułgarii obowiązuje 20% stawka.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

Bułgaria zakłada, iż niższe niż w innych krajach UE stawki podatkowe przyczynią się do przyciągania bezpośrednich inwestycji zagranicznych, a w następstwie do wzrostu gospodarczego.

7. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej

W listopadzie 2014 z wizytą w Polsce przebywał Prezydent Bułgarii Rosen Plewnelijew. Uczestniczył w Polsko-Bułgarskim Seminarium Gospodarczym, stronę polską reprezentował Prezydent Bronisław Komorowski oraz Wicepremier Janusz Piechociński.

W listopadzie 2014 odbyła się wizyta Pana Arkadiusza Bąka, Podsekretarza Stanu w MG wraz z misją polskich przedsiębiorstw sektora obronnego i organizacja Polsko-Bułgarskiego Seminarium nt. Możliwości współpracy w przemyśle obronnym.

W październiku 2015 r. misję gospodarczą do Sofii zorganizowali Pracodawcy PL. Strona bułgarska wskazała jako obszar zainteresowania sektor produkcji, głównie rolnictwo, produkcję wina oraz turystykę (w szczególności balneologia). Przedstawiciele polskich firm, jako sektory potencjalnej współpracy wskazali kolejnictwo (budowa sieci kolejowych), ekologiczne rozwiązania w zakresie gospodarowania odpadami (przetwarzanie i segregacja śmieci), rolnictwo (maszyny i urządzenia), energetykę.

17 – 18 kwietnia 2016 r. wizytę w Bułgarii złożył Pan Andrzej Duda, Prezydent RP. Tematyką rozmów była współpraca wojskowa oraz współpraca regionalna państw adriatyckich, bałtyckich i czarnomorskich.

10 czerwca 2016 r. Pani Jadwiga Emilewicz, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju spotkała się w Warszawie z Panią Anną – Marie Vilamovską, Sekretarz ds. Innowacji i Zdrowia przy Prezydencie Republiki Bułgarii.

19 – 20 września 2017 r. wizyta Pani Premier Beaty Szydło w Bułgarii – jednym z punktów programu wizyty Pani Premier było Polsko – Bułgarskie Forum Gospodarcze w dniu 20 września 2017 r.

5 października 2017 r. wizyta w Polsce Prezydenta Bułgarii Pana Rumena Radewa na zaproszenie Prezydenta RP Pana Andrzeja Dudy – jednym z punktów programu wizyty było Polsko-Bułgarskie Forum Gospodarcze.

26-27 listopada 2018 r. oficjalna wizyta Prezydenta RP Pana Andrzeja Dudy w Bułgarii. Po spotkaniu głów państw prezydent spotkał się z premierem Bułgarii Bojko Borisowem oraz przewodniczącą bułgarskiego parlamentu Tsvetą Karayanchewą.

W dn. 18 lutego 2020 r. odbyła się wizyta Minister Turystyki Republiki Bułgarii w Polsce. Odbyło się robocze spotkanie z Panią Jadwigą Emilewicz Minister Rozwoju poświęcone omówieniu kierunków rozwoju współpracy gospodarczej, w tym turystycznej.

W dn. 5 listopada 2020 r. w zdalnym posiedzeniu ministrów gospodarki Procesu Berlińskiego, zorganizowanym pod przewodnictwem Bułgarii i Macedonii Północnej, uczestniczył Pan Robert Tomanek, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii.

W dn. 22 lutego 2021 r. podczas wizyty w Polsce Mariany Nikolovej, wicepremier ds. polityki gospodarczej i migracyjnej, minister turystyki odbyło się spotkanie z Jarosławem Gowinem, wicepremierem, ministrem rozwoju, pracy i technologii.

8. Potencjalne dziedziny współpracy

Wśród innych form współpracy gospodarczej można wymienić zainteresowanie firm bułgarskich Warszawską Giełdą Papierów Wartościowych, współpraca firm polskich z innymi przy wchodzeniu na rynek bułgarski, łączenie zainteresowania rynkiem bułgarskim i rumuńskim, tworzenie konsorcjów polsko-bułgarskich dla celów przetargów o zamówienia publiczne i ciekawe zjawisko oddziaływania polskiej kultury kooperacyjnej na biznes w Bułgarii.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

Warszawska Giełda Papierów Wartościowych jest pierwszą zagraniczną giełdą, na której zaczęły być notowane bułgarskie spółki. W 2010 r. na NewConnect wszedł bułgarski deweloper Intercapital Property Development, a w 2011 r. na warszawskiej giełdzie zadebiutowały dwie bułgarskie firmy Sopharma A.D. (producent leków) i Eurohold Bulgaria (firma świadcząca usługi finansowe, ubezpieczeniowe i leasingowe).

9. Polskie placówki ekonomiczno-handlowe w Bułgarii

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Sofii

ul. Chan Krum 46

1000 Sofia, Bułgaria

tel.: +359 2 987 26 10, +359 2 987 26 60, +359 2 987 26 70

fax.: +359 2 987 29 39

e-mail: sofia.amb.sekretariat@msz.gov.pl

10. Ambasada Bułgarii w Rzeczypospolitej Polskiej Wydział Ekonomiczny

Al. Ujazdowskie 33-35

00-540 Warszawa

tel.: (0-22) 629 41 11, 621 25 35

fax: (0-22) 625 59 89

e-mail: embassy.warsaw@mfa.bg

Opracował:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwa Rozwoju i Technologii

kwiecień 2022